

Záróvizsga tételek

MAGYAR ÉS EURÓPAI KORMÁNYZÁS ÉS KÖZPOLITIKA SPECIALIZÁCIÓ

ELTE ÁJK Politikatudomány MA-képzés, 2022-23. tanév

1. Mutassa be egy történeti példán, hogy realista nézőpontból miben áll a jó politikai ítélőképesség! Hogyan befolyásolhatja a kognitív stílus a politikai ítélőképességet?

- Illés Gábor (2021): *A realista politikus. A cselekvés perspektívái a realista politikaelméletben*. Budapest, Gondolat Kiadó. 178–229.
- Tetlock, Philip E. és Anthony Tyler (1998): Churchill kognitív és retorikai stílusa: viták a náci szándékokról és India autonómiájáról. In: Hunyady György (szerk.): *Történeti és politikai pszichológia*. Budapest, Osiris Kiadó. 382–399.

2. Határozza meg a politikai erény fogalmát! Mutassa be, hogy a kortárs realisták szerint mikor tekinthető erénynek a keménység és a lojalitás egy politikus esetében!

- Galston, William (2005): Value Pluralism and Political Means: Toughness as a Political Virtue. In: Uő: *The Practice of Liberal Pluralism*. Cambridge – New York, Cambridge University Press. 75–94.
- Philp, Mark (2007): *Political Conduct*. Cambridge, MA – London, Harvard University Press. 117–140.

3. A politikai kommunikáció alapfogalmai és néhány példája a magyar politikai életből

- Darren Lilleker (2006): *Key Concepts in Political Communication*. Sage.
- Kiss Balázs – Szabó Gabriella (2015): Politikai kommunikáció. In: Körösnéyi András (szerk.) *a magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Osiris – MTA TK PTI, Budapest. 333 – 354.

4. A politika és a média viszonya; a médiahelyzet Magyarországon

- Kees Brants – Katrin Voltmer (2011): Introduction: Mediatization and Decentralization of Political Communication. In: Brants – Voltmer (szerk.) *Political Communication in Postmodern Democracy. Challenging the Primacy of Politics*, Palgrave – Macmillan.
- Kiss Balázs – Szabó Gabriella (2019): A médiafölényről. *Politikatudományi Szemle*, 28 (4). 65–86.

5. Melyek a közpolitika elemzés lépései és legfontosabb módszerei, megközelítései?

- Gajduschek György – Hajnal György (2010): *Közpolitika*. Budapest, HVG Kiadó.
- William N. Dunn (2018): *Public Policy Analysis: An Integrated Approach*. New York, London, Routledge.

6. Milyen szempontok alapján lehet értékelni a közpolitikák, illetve a kormányzás minőségét, és milyen körülmények nehezítik az értékelést?

- Boda Zsolt (2021): *Ki dönt? Kormányzási stílusok és közpolitikai változás Magyarországon 2002-2014*. Budapest, Gondolat Kiadó.
- Gajduschek György – Hajnal György: *Közpolitika*. Budapest, HVG Kiadó.
- Pesti Sándor (2004): Mérhető-e a kormányzati teljesítmény? Elmélkedések a kormányzati teljesítmény operacionalizálhatóságáról és a társadalomtudományok tudomány-jellegéről. *Politikatudományi Szemle* 2004/ 1-2. 233–255.

7. Mi a közpolitikai szereplők jelentősége a közpolitikák változásában és stabilitásában? Magyarországon mely szereplőknek van a legnagyobb és a legcsekélyebb befolyása a közpolitikák változására?

- Boda Zsolt (2021): *Ki dönt? Kormányzási stílusok és közpolitikai változás Magyarországon 2002-2014*. Budapest, Gondolat Kiadó.
- Gajduschek György – Hajnal György (2010): *Közpolitika*. Budapest, HVG Kiadó.
- Boda Zsolt – Sebők Miklós (szerk.) (2018): *A magyar közpolitikai napirend: Elméleti alapok, empirikus eredmények*. Budapest, MTA TK Politikatudományi Intézet.

8. Mi a demokrácia jelentősége a kormányzás minősége szempontjából? Milyen érvek szólnak amellett, és az ellen, hogy a demokratikus politikai rendszerek jobb minőségű kormányzásra képesek, mint az autokráciák?

- Boda Zsolt (2021): *Ki dönt? Kormányzási stílusok és közpolitikai változás Magyarországon 2002-2014*. Budapest, Gondolat Kiadó.
- Alastair Smith – Bruce Bueno de Mesquita (2014): *Diktátorok kézikönyve - Miért jó politika a rossz viselkedés?* Budapest, Gabo Kiadó.

9. Ismertesse a rendszerváltás utáni magyar államháztartáspolitikai legfontosabb történéseit, folyamatait, összefüggéseit és vitáit!

- Gém Erzsébet-Palócz Éva (2006): Államháztartáspolitikai. In: Pesti Sándor (szerk.): *Szakpolitikák a rendszerváltás utáni Magyarországon*. Rejtjel Kiadó. 13–60.

- Mihályi Péter (2013): A magyar gazdaság útja az adósságválságba: 1945-2013. *Élet és Irodalom* 2013. szeptember 20.
- P. Kiss Gábor-Babos Dániel-Baksay Gergely-Berta Dávid (2017): A költségvetési egyenleg mutatói. *Magyar Nemzeti Bank Oktatási füzetek* 9. szám. 2017. január.

10. Ismertesse a rendszerváltás utáni magyar szociál- és családpolitika legfontosabb történéseit, folyamatait, összefüggéseit és vitáit!

- Czibere Károly (2006): Szociálpolitika. In: Pesti Sándor (szerk.): *Szakpolitikák a rendszerváltás utáni Magyarországon*. Rejtjel Kiadó. 62–106.
- Ferge Zsuzsa (2017): *Magyar társadalom és szociálpolitika 1990-2015*. Budapest, Osiris.
- A TÁRKI kétévente megjelenő Társadalmi Riport sorozata (legutóbbi megjelenés 2022.)

11. Ismertesse a rendszerváltás utáni magyar külpolitika legfontosabb történéseit, folyamatait, összefüggéseit és vitáit!

- Pesti Sándor (2006): Külpolitika. In: Pesti Sándor (szerk.): *Szakpolitikák a rendszerváltás utáni Magyarországon*. Rejtjel Kiadó. 284–312.; 335–346.
- Pesti Sándor (2021): *Magyarország külpolitikája 2010-2020*. Budapest, Gondolat Kiadó.
- Gazdag Ferenc (2021): *Három évtized magyar külpolitikája (1989-2018)*. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó.

12. Mi a közigazgatás, miként helyezhető el a hatalommegosztás rendszerében és miként viszonyul egymáshoz közigazgatás és politika Magyarországon?

- Gajduschek György (2019): Közigazgatás és politika. In: Jakab András – Könczöl Miklós – Menyhárd Attila – Sulyok Gábor (szerk.): *Internetes Jogtudományi Enciklopédia* (Közigazgatási jog rovat, rovatszerkesztő: Balázs István). <http://ijoten.hu/>
- Kaiser Tamás (szerk.) (2019): *A modern kormányzás koncepcionális és közpolitikai keretei. Hazai és nemzetközi dimenziók*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 18–20. <https://nkerepo.uni-nke.hu/>
- Vass László (2010): A politika és közigazgatás viszonya. *Politikatudományi Szemle*. 2010/3. szám. 65–80. <https://www.poltudszemle.hu/>

13. Mutassa be a magyar kormányzati struktúra és kormányzás, kormányzati döntéshozatal elmúlt időszakban (2010 óta) megfigyelhető legfontosabb jellemzőit, sajátosságait!

- Franczel Richárd (2013a; 2013b): Kormányzati viszonyok és miniszterelnöki intézmény 2010 után I. és II. *Közjogi Szemle*. 2013/3. szám. 61-71., illetve 2013/4. szám 66-77.
- Franczel Richárd (2015): Kormányzati döntéshozatal 2010-2014 között. *Kodifikáció és Közigazgatás*, 2015/1. szám. 5–38. <http://kodifikator.hu/>
- Franczel Richárd (2016): A miniszterelnöki háttérapparátus változásai 2010-2016 között. *Kodifikáció és Közigazgatás*, 2016/2. szám. 26–76. <http://kodifikator.hu/>
- Pesti Sándor – Farkas Anikó – Franczel Richárd (2015): A kormány működési és szervezeti rendje. In: Körösényi András (szerk.): *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Budapest, Osiris. 109–133. <http://mek.oszk.hu/>

14. A klasszikus integrációelméletek, többszintű kormányzás és differenciált együttműködés az Európai Unióban - kortárs értelmezések

- Hooghe, L. – Marks, G. (2019): Grand theories of European integration in the twenty-first century, *Journal of European Public Policy*, 26:8, 1113–1133,
- Marks, G., Hooghe, L. and Blank K. (1996). European Integration from the 1980s: State-Centric versus Multi-Level Governance. *Journal of Common Market Studies*, 34 (3), 341–78.
- Börzel, Tanja (2020): Multilevel governance or multilevel government?. *The British Journal of Politics and International Relations* 2020, Vol. 22(4) 776–783.
- Koller Boglárka (2012): Klubtagságok az EU-ban. A differenciált integráció gyakorlati és elméleti vonatkozásai. *Politikatudományi Szemle* 2012/1.

15. Demokrácia az Európai Unióban és a tagállamokban

- Arató Krisztina, Koller Boglárka (2019): Mennyire demokratikus az Európai Unió? In: Uők. (szerk.): *Az Európai Unió politikai rendszere*. Budapest, Dialóg Campus, 197–208. [728-ATMA-Az-Europai-Unio-politikai-rendszere-PDF.pdf \(uni-nke.hu\)](https://www.uni-nke.hu/728-ATMA-Az-Europai-Unio-politikai-rendszere-PDF.pdf)
- Richard Bellamy – Sandra Kröger (2021): Countering Democratic Backsliding by EU Member States: Constitutional Pluralism and ‘Value’ Differentiated Integration. *Swiss Political Science Review* 27(3): 619–636.
- R. Daniel Kelemen – Michael Blauberger (2017): Can courts rescue national democracy? Judicial safeguards against democratic backsliding in the EU. *Journal of European Public Policy* Vol. 24. No. 3.

- Ulrich Sedelmeier (2017): Political safeguards against democratic backsliding in the EU: the limits of material sanctions and the scope of social pressure. *Journal of European Public Policy* Vol. 24. No. 3.

16. Euroszkepticizmus és legitimitás az Európai Unióban

- Cecile Leconte (2010): *Understanding Euroscepticism*. Palgrave Macmillan, Chapter 2. Varieties of Euroscepticism. 43–67.
- Christian Schweiger (2017): The Legitimacy Challenge. In: Desmond Dinan, Neill Nugent and William E. Paterson (eds.): *The European Union in Crisis*. Palgrave Macmillan, Basingstoke, 188–206.
- Simon Usherwood, Nick Startin (2013): Euroscepticism as a Persistent Phenomenon. *JCMS* Volume 51. Number 1. pp. 1–16.